

naar zijn deel hun persoon en huidige, alsmede toekomstige bezittingen schriftelijk als onderpand te geven. Dit was geschied en ze hoopten dat ze daarmee de uiterste bereidwilligheid van gehoorzame dienaren hadden betoond en dat de regering nu een schikking zou treffen, waarbij ze geen schade meer zouden lijden. Dit staat letterlijk in hun brief van eind oktober 1763, waarover op 26 april 1764 werd vergaderd. [fol. 1663] Daarbij is het bericht van de administrateurs te Padang, Hendrik van Staveren en Jan Anthonij Thierens betrokken, dat bij het besluit van het bestuur van 13 augustus 1763 was gevoegd. Volgens het bestuur blijkt daaruit dat het betreffende deze heikele zaak en de voorraden te Pulau Tjinkuk bij het overlijden van Van Oudenstein Elias niet van plichtsverzuim beschuldigd kon worden. Het bestuur voerde aan dat de goede naam die deze op Sumatra's Westkust genoot, iedere verdenking uitsloot dat de zaken van Van Oudenstein Elias in een verwaarloosde staat zouden zijn. In het antwoord van 24 mei 1764 is geschreven dat deze argumenten niet toereikend waren voor een zodanig gunstig besluit. Deze netelige kwestie is nog met onduidelijkheden omgeven en kan niet dan met uiterste nauwkeurigheid uitgeplozen worden. [fol. 1664] Daar de in eerste instantie schuldige persoon, of personen niet tot schadevergoeding aan de Compagnie te dwingen zijn, moet worden uitgevonden wie er daarna geheel of gedeeltelijk schuldig zijn en tot hoeverre zij daarin naar recht en billijkheid hoofd voor hoofd een tegemoetkoming dienen te geven. Van de visitateur-generaal van de Aziatische negotieboeken is geëist op te geven waaruit de voorraden die het opperhoofd te Pulau Tjinkuk, Jan Fredrik Lansius, aan Van Oudenstein Elias heeft overgedragen, hebben bestaan, wat hun waarde is geweest, en of ze onder de laatste zijn toe- of afgenomen, voornamelijk wat goud, contanten en textiel betreft. Tevens moet de visitateur-generaal dat melden wat verder tot opheldering van deze zaak kan dienen. Bovendien is de te Batavia zijnde boekhouder Willem Koopman, die te Pulau Tjinkuk de Compagnies- en particuliere boeken van Van Oudenstein Elias heeft bijgehouden, opgedragen op te helderen hoe deze zoveel schulden kon maken, dat er na aftrek van zijn nalatenschap [fol. 1665] nog een tekort van f 5300,- is overgebleven. Maar de visitateur-generaal, noch Koopman konden wegens het ontbreken van papieren duidelijk maken hoe de schulden van de kooplieden bij het overlijden van Van Oudenstein Elias zo hoog hadden kunnen oplopen. Daarom moest op 11 mei 1764 wel besloten worden de zaak daarbij te laten rusten en het bestuur het bericht van de visitateur-generaal toe te sturen met het uitdrukkelijke bevel alle Compagnies- en particuliere stukken betreffende de boedel van Van Oudenstein Elias met een behoorlijk register naar Batavia te zenden. Met het oog op verlies van deze originele stukken moet het bestuur er eerst authentieke kopieën van opmaken en onder ede verklaren dat het daadwerkelijk alle stukken zijn die in de boedel, of elders gevonden waren. Deze zullen te Batavia door gecommiteerden onderzocht worden. [fol. 1666] Bovendien is bevolen om de assistent Jan Fredrich Zugel, die tijdens het overlijden van Van Oudenstein Elias te Pulau Tjinkuk dienst deed, met behoud van rang en gage naar Batavia te zenden om te proberen van hem enig licht te krijgen in deze zaak. Inmiddels zijn in november 1764 met de Velsen een volledig uittreksel van de brief over deze zaak, en het antwoord van het bestuur daarop van 15 september, naar commandeur Christiaan Lodewijk Senff in Surat gezonden. Hij kan zo zijn belangen behartigen, wat men dient af te wachten voordat een definitief besluit genomen kan worden. Het bestuur voerde namelijk aan dat de voorraden te Pulau Tjinkuk en Airhadji niet zo groot en derhalve niet buitengewoon schadelijk zouden zijn geweest, indien in vroegere jaren onder commandeur Senff met de brieven naar Batavia de bestellingen uit deze kantoren waren meegezonden. Het bestuur meent dat wie daarvoor verantwoordelijk was, [fol. 1667] niet vrijuit kan gaan. Het bestuur heeft inmiddels alle bevelen stipt uitgevoerd en niet alleen assistent Zugel met de bark Mossel naar Batavia laten gaan, maar ook chirurgijn Jacob Bartholomeus Krikaw, die toendertijd eveneens te Pulau Tjinkuk diende en nog meer informatie over de zaak Van Oudenstein Elias kan geven. Krikaw verbleef daar langer en had meer contact met Van Oudenstein Elias dan Zugel. Conform het besluit van 23 oktober 1764 dienden Zugel en Krikaw op 30 oktober een schriftelijk verklaring in, dat zij met een ge-